CODZIENNA

Gazeta Krakowska

Nr 96. ROK 1832. PONIEDZIAŁEK 9 KWIETNIA.

Pismo to wychodzi codzień oprócz świąt uroczystych, niezawodnie o godz: 4 po południu: w drukarni ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA:
Kwartalna.........złp. 12.
Miesięczna........ „ 5.
Ner pojedynczy...gr: 10.
Za donie: od wier: g. 15.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0 ° Reaumiura.

Dzien godzina		Barometr na 0°	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
	7	27 6. 932	† 1. 1	-- 4,0	Zachodni słaby	Pochmurno	
8.	12	„ 6. 435	5. 8	2,5	Północno-zacho: średni	„ „	
	3	„ 5. 676	5. 3	1,8	Zachodni mocny	„ „	
	9	„ 4. 794	† 2. 8	-- 3,5	„ „	Pogoda z chmurami	Deszcz

Część Urzędowa.

— *Kraków.* —

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI W SENACIE RZĄDZĄCYM,

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Uwiadomia publiczność, że z rozporządzenia Senatu po dniem 30. marca r. b. No. 1346. w dniu 25 b. m. o godzinie 10tey przedpołudniowey, w biórze Wydziału dochodów publicznych przez publiczną licytacyą wydzierżawiony zostanie na trzy lata od dnia 1 czerwca r. b. browar piwny rządowy krakowski przy uyściu rzeki Rudawy stojący, z szynkowniami do niego należącemi, Licytacya ta czynszu rocznego, zacznie sie od złp. 4,003 Licytować mający przed zaczęciem takowey licytacyi, złożą vadium 10tey części tey summy odpowiadające to jest każdy po złp. 400. gro: 9. O dalszych do tey licytacyi warunkach, w Wydziale dochodów publicznych każdego czasu dowiedzieć się można.

Kraków dnia 4 Kwietnia 1832 r.

X. *Bystrzonowski.*

(1 raz.) *Gadomski* S. W.

Część Nieurzędowa.

POLSKA.

WARSZAWA 3 Kwietnia.

Przed pięciu laty z okazyi gradochronów, które niektórzy uczeni Włoscy, uniesieni błędną teoryą, za pewny środek dla zabezpieczenia się od gradobicia zachwalali, czego bynaymniey doświadczenie niesprawdziło; okazał jeden ze współziomków naszych w pismach czasowych, że naypewnieyszym śródkiem do powetowania strat, jakie za sobą ciągnie ta klęska dla gospodarzy, byłoby: połączenie się w tak nazwane *zobopolne* czyli *wzajemne zabezpieczenie, (assurance mutuelle,)* w którém strata przez jednego poniesiona, stosunkowo rozrzuca się na wszystkich stowarzyszonych. Lubo podane wówczas myśli względem projektu podobnego *zabezpieczenia się wzajemnego naprzeciw gradobiciom*, należycie do potrzeb, położenia i stosunków naszego gospodarstwa wieyskiego zastosowane, wiele zastanawiających się osób pochwalało; nic przecież stanowczego przedsięwziętém nie zostało. Ile zaś podobny projekt może się zrealizować, naylepiey o têm prócz przyto-

czonych dawniey dowodów i rozumowań, przekonywają w tym rodzaju zawiązane w ostatnich latach za granicą stowarzyszenia, a mianowicie w Medyolanie w roku 1828, które początkowo działalność swoję rozciągało tylko do królestwa lombardzko-weneckiego, a teraz ją przez ajentów swoich rozszerzyć z dość pomyślnym skutkiem usiłuje, w całém państwie austryackiem.

— Prezesi sądów i kommissyi wojewódzkich rozjeżdzają się na powrót do swoich mieysc.

Profesor malarstwa królewsko-alexandrowskiego uniwersitetu Antoni Brodowski, po długiey i dolegliwey słabości, w nocy z dnia 31go marca na 1wszy kwietnia roku bieżącego zakończył życie. Kray stracił w nim znakomitego i zaszczyt mu przynoszącego artystę, mogącego śmiało iść z pierwszemi talentami Europy w zawody, młodzi malarze światłego przewodnika mistrzującego im tak w teoryi jak w praktyce, koledzy i przyjaciele wzór cnot i uprzeymości, a żona i liczna rodzina, naylepszego męża, oyca, i jedynie utrzymania swojego źródło. Spodziewać się należy, że który z artystów naszych skreśli treściwy obraz prac i zasług ś. p. profesora Brodowskiego.

Wiele osób w tych dniach chodziło oglądać w magazynie P. Karola Malcza kosztowny, bo około 8,000 złp. wartujący, puchar ze srebra wyrobiony. Podług zdania znawców, niektóre szczegóły, a mianowicie gruppa w rynsztunku woyskowym, zalecają się pięknym rysunkiem, zupełném wykończeniem: i służą za nowy dowód niepospolitey znajomości sztuki, jaką się P. Karol Malcz ciągle odznacza.—

FRANCYA

PARYŻ 20 Marca.

— »Hrabia Appony otrzymał onegdy pisma urzędowe od xięcia Metternicha, przywiezione przez gońca. Osnowa tych pism ma bydź zaspokajająca; rząd austryacki ma się w nich mocno uskarżać na osadzenia Ankony i postępowanie woyska naszego, a zwłaszcza na sypanie szańców, co stało się przedmiotem nowey protestacyi Papieża.« Dziennik *Constitutionnel* donosi: »Wczoray w skutku narady między prezesem rady i hrabią Appony stanął układ, iż tróykolorowa chorągiew, zatkniona w mieście Ankonie i warowni, ma bydź zdjętą. Dodają, iż poseł austryacki otrzymał to przyzwolenie, po uczynioney Panu Kaz: Perrier uwadze, iż chorągiew cesarsko-austryacka nie była zatkniętą w żadnem mieście Romanii, osadzoném przez woysko tego mocarstwa.«—

— W ministerstwie spraw wewnętrznych panuje od kilku dni wielka czynność. Wydają się okólniki i stosowne instrukcye prefektom. Podobne rozkazy miały także wyyść od ministra sprawiedliwości do jeneralnych prokuratorów i prokuratorów przy trybunałach.

— Słychać, iż nadeszła nota rządu papiezkiego z oświadczeniem, iż tenże rząd skłania się do niejakich przyzwoleń i cofnienia edyktu kardynała Albani, gdy woysko francuzkie ustąpi z kraju; w przeciwnym razie wydana będzie bulla przeciw Francyi. Gdy jednak woysko austryackie stać ma w kraju papieskim poty, póki się nieskończą układy względem przyjęcia półków szwaycarskich na żołd papiezki, trudno więc mniemać, aby woysko francuzkie wcześniey się oddaliło.

AUSTRYA.

WIEDEN 22 Marca.

Nayjaśnieyszy Cesarz Jmć pismem gabinetowém z dnia 19 b. m. wydaném do królewsko-węgierskiego kanclerza nadwornego hrabiego Rewiczky, raczył wynieść bana Kroacyi, Feldmarszałka porucznika Franciszka Vlasics na dostoyność barona węgierskieskiego.

— Mówią tu powszechnie, i z rządem papiezkim zawarty będzie układ względem legacyj, dla niezwłocznego ułatwienia nieporozumień, jakie zaszły z przyczyn niespodziewanego przybycia wyprawy. Zdaje się więc, iż interessa włoskie ułatwią się wkrótce z powszechném zadowoleniem, i nie dadzą powodu do powszechney woyny, którey anarchiści tak bardzo pragnęli. Wtedy nareszcie będzie znowu można zająć się upragnioném powszechném rozbrojeniem, bez nadwerężania wewnętrzney spokoyności krajów, ile, że wiadomości z Hagi są bardzo zaspokajające, a interessa portugalskie więcey obchodzą Hiszpanią i Anglią, niż resztę Europy. Gdy Francuzi oddalą się z Ankony, w tym razie domyślać się wypada, iż woysko nasze wyjdzie także z kraju rzymskiego.

NIDERLANDY.

HAGA 15 Marca.

Rzeczy posuwają się każdego dnia coraz bardziey, do pomyślnego rozstrzygnienia. Pewna osoba zwykle dobrze uwiadomiana, donosi nam, iż w tych dniach ułożono ostatecznie kategoryczne postanowienie Króla Jmci, i dziś posłano konferencyi londyńskiey. Król Jmć odstąpił monarchiczney władzy nad Belgią i uznał Leopolda. Żądane z naszey strony modyfikacye, jak już dawniey donieśliśmy, są uważane tak, iż nie zasady można się spodziewać, że będą przyjęte tak przez konferencyą, jako też przez Belgią. Naywiększa trudność zachodzi w tem, aby wynaleść stósowną formę, przez którą te odmiany 24 artykułów pogodziły się z nastąpioną już ratyfikacyą ze strony Anglii i Francyi, co według podobieństwa do prawdy, nastąpi przez kilka dodatkowych artykułów. Jest bardzo podobnem do prawdy, iż hr. Orłów wyjedzie jutro lub pojutrze do Amsterdamu, gdzie zabawi do Piątku, nie mniemają oraz, aby hrabia ten udał się do Londynu przed odpowiedzią konferencyi na wzmiankowane wyżey postanowienie króla Jmci.»

— Jeden rządowy statek parowy, znayduje się od d. 7 b. m. przed Helvoestfluy do rozporządzenia hrabiego Orłów.

— Przy giełdzie amsterdamskiey były dziś znowu bardzo ożywione czynności wexlowe; kupna odbywać się miały szczególniey na rachunek angielski.

NIEMCY

KASSEL 18 marca.

— Na wczorayszém zgromadzeniu stanów kommissarz seymowy przedstawił znowu projekt względem gwardyy mieyskich i wieyskich, przyczem w bardzo obszernym wniosku wyłożył powody odstąpienia od dawnieyszego poprawnego projektu.

— *Gazeta Hanowerska* zamieściła podług listów z Londynu dnia 7 i 10 b. m. co następuje: »Jest podobieństwo do prawdy, że bil reformy w ciągu dni 10 będzie wprowadzony do izby wyższey, i słychać z powszechnem zadowolnieniem, że tam przeydzie do komitetu. Dzielna reforma, stała się teraz niezbędną; dla tego też spodziewać się należy, że bil z niektóremi zbawiennemi zmianami i poprawkami przeprawi się przez obiedwie izby. Przyzwolenie takowe utrzyma izbę wyższą na czas jakiś w teraźnieyszey postaci, chociaż tu są przekonani, że wpływ dozwolony opinii ludu i siła jaką ona objawiła na ostatnich dyskussyach, niedozwolą jey dlugiey exystencyi. Teraźnieyszy system rządowy, naśladuje przykład naszych sąsiadów, zamiast utrzymania poczciwych naszych staro angielskich instytucyi. Z tey to przyczyny zniesienie parostw, nie długo już może bydź odwlekane. — Irlandya w okropnym znayduje się stanie rozjątrzenia. — P. Henryk Graffan oświadczył jawnie, że duchowieństwo nie ma prawa do swoich dochodów, a zdanie takowe popiera około 30 członków parlamentu z Irlandyi. Przy takiém zachęceniu niemożna się dziwić, że lud wzbrania się opłacać dziesięciny. Izba jednakże silnie popiera sprawę duchowieństwa i spodziewać się należy, że rząd przedsięwezmie stanowcze środki, dla nadania powagi prawom.»

»Bardzo błądzi, kto o sprawach naszych sądzi jedynie podług gazet. Wiele z nich jest pod kierunkiem ludzi, którzy uważają rzecz każdą, nie za przedmiot sumiennego zastanowienia się i rozwagi, lecz jedynie jako towar. W sprawach prywatnych, można przekupić dziennik *Times* i wiele innych gazet dobrą zapłatą, a w sprawach publicznych, właściciele starają się bardziey o zyski, niżeli o rzetelność. Nie dziw więc, że schlebiają tym namiętnościom tłumu, i rozsiewają niezliczone kłamstwa w publiczności Pierwszy i nayznakomitszy fałsz rozszerzany, jest tyrania naszey arystokracyi. Za pomocą fałszu tego wyparto xięcia Wellingtona z ministerium, który wprawdzie nie jest mówcą, jakiemi bydź powinni mężowie stanu tuteyszego kraju; lecz jest on Katonem co do rzetelności. Lord Grey posiada potęgę wymowy, lecz nie ma innych przymiotów męża stanu i ma wielu krewnych do umieszczenia. Mylonoby się bardzo, gdyby lorda Grey nieuważano za naydumnieyszego arystokratę, xięcia Wellington zaś za nayszlachetniey myślącego Johna Bull; lecz tamten jest przebiegły i wymowny, ten zaś poczciwy i nieokrzesany (*derb*) a takiemi są też obadwa stronnictwa.

BELGIJA

BRUXELLA 22 Marca.

— Na wczorayszey sessyi izby reprezentantów przy rozpoczęciu obrad względem bu-

dżetu ministerstwa spraw zagranicznych, minister część mowy swojey usprawiedliwiał liczbą i pensyą urzędników, czyniąc w tey mierze porównania z Francyą, Bgelgią i Hollandyą. W drugiey zaś części mówił o polityce zagraniczney. Pan Osy chciał dowiedzić się od ministra, czyli posłowie trzech mocarstw w Londynie wymienili d. 16 b. m. powody, dla których ratyfikacye obu traktatów ze strony ich dworów jeszcze nie nastąpiły; czyli zakreślono czas dla położenia końca niepewności względem traktatu 24-artykułów, i czyli rząd ma uzasadnioną nadzieję, iż wszystkie mocarstwa przystąpią do traktatu? Minister spraw zagranicznych oświadczył tylko, iż wymiana ratyfikacyj traktatu względem twierdz została odłożoną od d. 15, do 31 b. m.; że po tym terminie spodziewa się izbie uczynić ważne oświadczenia. Pan de Haerne nieprzestawał na tem i rzekł;

«Minister mówi zawsze, iż przed ratyfikacyą nie mają nastąpić żadne modyfikacye, co jednak zapowiada przyszłe odmiany. Pragnę, wyraźnego w tey mierze oświadczenia.« Pan *Meulenaere* wszedł na mównicę, rzekł; »Niepodobna mi odpowiedzieć na wszystkie zapytania; chce jednak szanownego członka nieco zaspokoić. Gdy mówiłem o możności modyfikowania 24 artykułów, rozumiem przez to modyfikacye, które w przyszłości uznane byłyby za użyteczne lub korzystne. — Lecz traktat nie może doznać żadney modyfikacyi przed ratyfikacyą i dopóki pierwey nie będzie miał zupełney mocy. Gdyby mnie zapytano, co potém nastąpi, odpowiedziałbym, iż tego niewiem; jeżliby rząd widział użyteczność lub potrzebę niejakich odmian, rozpocząłby w tey mierze układy i przełożyłby izbie, która wtedy rozstrzygnęłaby o ich przyjęciu lub odrzuceniu.»— Budżet wydatków krajowych wynosi 31,421,927 zł. doczego przydawszy pożyczkę zaciągnioną u *Rotchilda* i jeszcze zaciągnąć się mającą, będzie ogółem 68,021,972 złotych. Budżet wydatków wynosi 89,294,048 złotych; pokazuje się więc brak 21,372,112 zł.— *Dziennik Antwerpski pisze*: — »Jest rzeczą pewną, iż ani Francya, ani Anglia, które już traktat ratyfikowały, nie mogą odwołać tego czynu. Z ciągle odbywających się układów między pięciu mocarstwami wypadnie *ultimatum*, które obowiązywać będzie strony. Mowa Pana *Meulenacre* nie zmienia tego mniemania. Pozostanie zasada traktatu, to jest przepisy jego, tyczące się polityki, skarbu i granic, a środki uskutecznienia mogą bydź tak ustanowione, iż interessa nasze zakończą się bez woyny.»

TURCYA

STAMBUŁ 23 Lutego.

— Mimo przykrego stanu, w jakim się znayduje państwo Ottomańskie przez powstanie naypotężnieyszego wazala, baszy Egipskiego, panuje tu niemała czynność, oprócz uzbrajań i pochodów woyska. Sułtan zwiedza meczety; bywa na obiedzie u ministrów swoich, jak naprzykład był onegdy u Seraskiera Chosrewa baszy. Działania przeciw woysku egipskiemu, nie są dotąd stanowcze, w oczekiwaniu na pomyślnieysze wiadomości od pełnomocników sułtana z Alexandryi; zdaję sie, iż plan ich ułoży wielki Wezyr, którego już wezwano, aby wrócił do tuteyszey stolicy. Nowy zarządca Damaszku przybył do mieysca urzędowania swego, i z radością został przyjęty od mieszkańców, którzy wrócili do posłuszeństa. Z Syryi nie ma świeżych wiadomości; twierdza St. Jean d'Acre daje ciągle mężny odpór.

Doniesienia prywatne.